

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Let paraglajderom u CTR-u
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	14.03.2017. godine, CTR aerodroma
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	Pilot paraglajdera
Opis događaja:	<p>Podnosilac izvještaja naveo je sledeće:</p> <p>“Nakon više sastanaka i upozorenja od strane gospodina XXXXX* iz kontrole letenja, pilot paraglajdera i dalje krši dogovor i slijeće paraglajderom u Sjeverni logor, za koji smo dogovorili da nećemo koristiti za slijetanje osim po najavi.</p> <p>I pored toga, dana 14.03.2017. godine poletio je sa brda. To brdo se nalazi u CTR-u i u neposrednoj blizini je aerodroma. Brdo i područje oko brda nam je strogo zabranjeno za letenje osim ako kontroli najavimo aktivnosti i dobijemo odobrenje od iste.</p> <p>Poveo je na letenje i početnika XXXXX XXXXX*, koji vjerovatno ne zna u šta se upustio. Predpostavljam da ga nije upozorio na prekršaj koji čini, iako je očito da je brdo jako blizu aerodroma.”</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Načelnik JPAKL-a je održao sastanak sa predstavnicima paraglajder kluba, a tema je bila kako osigurati ili barem smanjiti mogućnost pojave ugrožavanja bezbjednosti letenja (safety), njih kao paraglajdera i letjelica. Sa njihove strane je napomenuto da je ovaj paraglajder klub za sada jedini klub u gradu i da imaju i malo problema sa dosta velikom fluktuacijom kadra te da su svjesni problema „samostalnih“ paraglajdera (nisu članovi kluba nego samostanci koje je teško kontrolisati). Dosadašnja loša navika je da se grupa paraglajderista dogovori dan-dva ranije i odu na pogodnu lokaciju te započnu aktivnosti, praktično u ilegali. 2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja. O ovom događaju je obavješten šef Odsjeka za operacije vazduhoplova. Može se konstatovati da je pilot paraglajdera prekršio član 14. Pravilnika o letjelicama za slobodno letenje (LSL): LSL-om je dopušteno letjeti, između ostalog, u kontrolisanom vazdušnom prostoru u svrhu vazduhoplovnih priredbi, takmičenja ili drugog letenja samo uz posebno odobrenje i pod posebnim uslovima za izvođenje leta. Odobrenje za let u kontrolisanom vazdušnom prostoru može se izdati na određeno vrijeme, za određene vazduhoplovne priredbe, takmičenja ili letove i sa određenim ograničenjima. Odobrenje izdaje BHDCA uz saglasnost aerodromskog operatora i nadležne službe kontrole vazdušnog saobraćaja. Procedure, postupke i ostale uslove za letenje u kontrolisanim vazdušnom prostoru propisuje nadležna kontrola vazdušnog saobraćaja, a odobrava ih BHDCA.
---	--

Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)	<p>4D prema ICAO-u</p> <p>Ovaj događaj predstavlja manji incident (nije bilo povrijeđenih osoba niti značajnog smanjenja bezbjednosnih margina) ali prema Matrici kvalitativne analize rizika ovaj indeks podrazumijeva da je ozbiljnost rizika prihvatljiva na osnovu smanjenja rizika, odnosno da može zahtijevati odluku rukovodstva i/ili uprave. Što se frekvencije dešavanja tiče, vjerovatno je da će se ponekad desiti (pojavljivao se s vremena na vrijeme).</p>
Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	Pratiće se trend ove vrste događaja, te ukoliko frekvencija pojave ovih događaja bude porasla predložiće se mjere prevencije.
Prijedlog drugih mjera:	Ne
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović,

(*) Koristi se u svrhu zaštite identiteta osoba pomenutih u izvještaju o događaju